

POSUDEK OPONENTA DIPLOMNÍHO PROJEKTU

MĚSTSKÝ DŮM SE SPOLEČNÝM SÁLEM MĚLNÍK

VYPRACOVAL: BC. MICHAEL LUŇÁČEK

ATELIER DOC. ING. ARCH. HANY SEHO

FAKULTA ARCHITEKTURY ČVUT, LETNÍ SEMESTR 2021/2022

OPONENT: MgA. Ing. arch. Petr Uhlík

Historický blok při bývalých hradbách středověkého městského jádra města Mělníku je tématem diplomního projektu studenta Michaela Luňáčka. Jak sám píše v úvodu své práce, vybral si sám toto konkrétní místo po prohlídce města.

Práce je uvozena poměrně širokou historicko-urbanistickou analýzou vývojem města Mělníka. Jistě chvályhodný zájem o širší kontext ovšem postrádá jasný výstup směrem k návrhu, celkové shrnutí a syntézu informací, která by naznačila a podpořila východiska návrhu. Analýza je obsažná, disponuje mnoha zajímavými fakty, nicméně je poněkud přehlcená informacemi zejména textovými a přes nespornou grafickou kvalitu bych ji vytknul také čitelnost ve vztahu textu a obrazového doprovodu. Například v textu se pracuje s názvy ulic, ale grafické části analýzy je nenajdeme a pro pochopení textu tak musíme buďto nahlížet do návrhové situace nebo googlit.

Otevřeme-li návrhovou část projektu vidíme situaci s barevně vyznačeným návrhem. Předpokládáme, že je tím vyznačena půdorysné stopa navrhované zástavby. Z dalšího čtení projektu však postupně vyplývá, že tomu tak není. Chybí jasné vymezení, co z dnešního stavu je zachováno, co a v jakém rozsahu se demoluje, co je určeno k případné revitalizaci. Navržené nové objekty, které nejsou detailněji navrženy, ale pouze jako objemy, nakonec objevíme vylučovací metodou – označení chybí.

Ačkoliv je vymezení hranice řešeného území samostatnou kapitolou práce, v návrhových výkresech hranice vymezena není. Při čtení návrhu by vyznačení pomohlo. Zejména při posouzení, která část veřejných prostor v území je autorem řešena.

V textu je sice uvedena informace, že budovy „Ameriky“ jsou určeny k demolici, přesto zde chybí jakákoliv úvaha na téma, co a proč autor odstraňuje, případně na co navazuje. Budova od architektů Cajthamlových z 90. let (projekt 1984) je zde zmíněna prostým popisem a konstatováním o její plánované demolici městem. Zde je otázkou, jak bylo zadání diplomové práce definováno, nicméně zásah, kterým odstraňuje celý městský blok v jádru města stojí dle mého soudu za širší zdůvodnění a zhodnocení. I s ohledem na fakt, že pohled na architekturu 80-tých let se s časovým odstupem proměňuje a objevujeme i její kvality. Přesto rozsah odstranění staveb, ke kterému jsem po prostudování souvislostí dospěl (hlavně mimo této diplomní práce) lze považovat za objektivně správný.

Celým návrhem se prolíná snaha o vytvoření „standardní“ městské materie, v tomto bodě bych autora ocenil, že nejde cestou přílišných gest a razantních řešení. Snaží se o citlivý, a ohleduplný přístup v utváření města a městských veřejných prostor. Dobře vnímá a ctí měřítko menšího města, jakým je Mělník. Navrhuje polyfunkční městské domy s komerčním prostorem v parteru, které spolu se společenským sálem formují část původního bloku. Blok jasně definuje uliční prostor a vymezuje hranu náměstí.

Jádrum celého řešení je nový společenský sál. Autor dobře používá rešerše obdobných velikostí z českých měst, ovšem výběr je omezen na solitérní stavby, což jej možná ovlivnilo. Autor je zřejmě inspirován členěním stavby na funkční bloky. Vznikají tak ve tvarování hmot a fasád různé „krčky“ a slepé části fasád (i do náměstí) které částečně nereflektují blokovou zástavbu, ale spíše vytváří solitérní kompozici.

Sál se autor sympaticky snaží vměstnat do hloubky domu v bloku. Roh náměstí autor punktuje věžovitou hmotou, které je celé věnováno foyer společenského sálu. Samotný sál ovšem umísťuje do Tyršovy ulice, nikoliv do důležitějšího prostoru náměstí, tím se náměstí zbytečně připravuje o energii, který sál

městu přináší. Za ne příliš šťastné rozhodnutí také považuji umístění sálu do patra, čímž se odtrhuje od parteru, který z něj mohl těžit.

Ulice Tyršova a náměstí Karla IV. je propojeno pasáží zahrnující i prostor dvora. Pasáž je zároveň hlavním vstupem do sálu a do vedlejšího domu a bude uzavíraná, zatímco druhý průchod z Tyršovy je volný, vzniká tím funkčně a sociálně problematické řešení i v případě velkoměstského prostředí, natož v prostředí malého města. Vnitroblok je díky otevření veřejného průchodu sdílený s plochou přínaležící obytným domům. Ač je průchod oddělený zídkou a výškovou změnou úrovně, převážně večerní a noční provoz společenského sálu, resp. jeho venkovních ploch je vůči obytným domům konfliktní.

Nárožní věžovitý dům má ve třech podlažích foyer s velkoryse pojatým centrálním schodištěm – které jak píše autor je zároveň sochou. Třípodlažní foyer s takto velkoryse pojatým schodištěm, je pro relativně malý sál v kontextu města předimenzované. Obávám se, že prostor pro schodiště je zvětšen záměrně, aby plochu foyer úměrně proporčně zmenšilo. Lehce poddimenzované je naopak zázemí pro účinkující. Backstage nemá oddělené šatny ani sprchu.

Hýření cennou plochou vrcholí v sezonní terase posledního podlaží nárožního domu, které je sice pro kompozici domu na nároží zapotřebí, ale je obtížné najít pro něj smysluplné využití. A mám pochybnost, že se to autorovi podařilo. Parter domu, stejně jako další dvě podlaží jsou za pevným sklem okenních otvorů, tedy uzavřené vůči ulici a náměstí. Jsem přesvědčen, že by měl být naopak prostor otevřený do náměstí a ulice.

Zbytek bloku je věnován již převážně bytové funkci, dispozice jsou řešeny standardně rutinovane. Výtku bych měl směrem k soukromým předzahrádkám, které jsou na jedné úrovni se společnou sdílenou zahradou pro všechny byty. Takové řešení by si zcela jistě časem vynutilo ploty a mříže. Řešení podzemního parkování je technicky správně navrženo, přijímáme už fakt, že žijeme uvnitř i vně nad dutinou plných aut.

Hmoty bytových domů se autor snaží více rozdrobit a přizpůsobit měřítku okolí. To je jistě správné uvažování, jen bych očekával při komponování objemů a fasád méně schematičnosti a více hledání autentického názoru pro dané místo. Při respektu autora ke kontextu tak příliš nerozumím ustoupenému posledního podlaží domů do náměstí Karla IV, které jde proti historické tendenci domů se do náměstí naopak vypínat štíty a atikami často i uměle navýšenými. Ustoupená podlaží navržená do části bloku v Nové ulici je samozřejmě adekvátní. Stejným řešením pro ulici a náměstí se tak autor připravuje o možnosti hierarchizovat význam veřejných prostor.

Sousední polyfunkční dům se otevírá do náměstí restaurací s galerií, stává se tak jeho hlavní energií. Škoda jen, že sklon veřejné plochy u průčelí neumožňuje venkovní sezení. Při trochu jiném členění ulice 5. května se zeleným středovým ostrovem by to jistě řešitelné.

Zatímco řešení uličního prostoru Tyršovy, Nové a Kapitána Jaroše je standardní a vcelku zdařilé, náměstí Karla IV. má jednu výraznou vadu, a to „zapomenuté“ parkoviště v severní části při ulici Pražská. Devalvuje vcelku zajímavou snahu členit svažité náměstí schodištěm a stromovou figurou s vodním prvem.

Nutno ocenit grafická úroveň zpracování prezentace projektu, někdy ovšem převažuje nad vyjádřením a čitelností informací, které má sdělovat. Celou dobu studia projektu jsem se snažil ne příliš úspěšně uchopit estetiku vizualizací, které používají fotorealistické zobrazení architektury a zeleně s vrženými stíny a světlem v kombinaci s ilustrátorsky stylizovanou stafáží.

V konečném hodnocení se přikláním k stupni C i vzhledem množství poctivě odvedené práce.

Praze 5.6.2022

